

THANH TRA CHÍNH PHỦ CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 1485/TB-TTCP

Hà Nội, ngày 19 tháng 7 năm 2017

THÔNG BÁO

Kết luận thanh tra việc chấp hành quy định của pháp luật trong việc thực hiện một số dự án đầu tư theo hình thức hợp đồng BT, BOT trong lĩnh vực giao thông, môi trường thuộc địa bàn thành phố Hà Nội

Ngày 06/6/2017, Tổng Thanh tra Chính phủ ban hành Văn bản số 1422/KL-TTCP kết luận thanh tra việc chấp hành quy định của pháp luật trong việc thực hiện một số dự án đầu tư theo hình thức hợp đồng xây dựng – chuyển giao (BT), hợp đồng xây dựng – kinh doanh – chuyển giao (BOT) trong lĩnh vực giao thông, môi trường thuộc địa bàn thành phố Hà Nội; ngày 03/7/2017, Văn phòng Chính phủ có Văn bản số 6844/VPCP-V.I thông báo ý kiến của Phó Thủ tướng Thường trực Trương Hòa Bình về Kết luận thanh tra.

Căn cứ Điều 39 Luật Thanh tra số 56/2010/QH12 ngày 01/7/2010 quy định về công khai Kết luận thanh tra, Thanh tra Chính phủ thông báo công khai kết luận thanh tra như sau:

I. NỘI DUNG THANH TRA

Thanh tra việc chấp hành quy định của pháp luật trong việc thực hiện một số dự án đầu tư theo hình thức hợp đồng xây dựng – chuyển giao (BT), hợp đồng xây dựng – kinh doanh – chuyển giao (BOT) trong lĩnh vực giao thông, môi trường thuộc địa bàn thành phố Hà Nội, trong đó, tập trung kiểm tra 07 dự án về giao thông, môi trường trên địa bàn thành phố Hà Nội thực hiện theo hình thức hợp đồng BT.

II. NHỮNG ƯU ĐIỂM, KHUYẾT ĐIỂM, VI PHẠM PHÁT HIỆN QUA THANH TRA

1. Ưu điểm

Một trong những nhiệm vụ trọng tâm của thành phố Hà Nội khi mở rộng địa giới hành chính, là tập trung phát triển nhanh kết cấu hạ tầng để đáp ứng cho nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội của thành phố, góp phần cho sự phát triển chung của cả nước. Với mục tiêu này, nhu cầu nguồn vốn cho đầu tư phát triển là rất lớn, trong khi khả năng cân đối nguồn vốn ngân sách của thành phố là khó khăn, việc huy động các nguồn lực đầu tư nước ngoài, vốn ODA không đáp ứng được. Vì vậy, triển khai, thực hiện đầu tư theo các hình thức hợp đồng BT, BOT cơ bản phù hợp, có thể khai thác được nguồn lực, tạo điều kiện cho các Nhà đầu tư tham gia, đẩy nhanh quá trình đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng của Thủ đô. Trong thời gian qua việc đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng của Thủ đô Hà Nội đã có những bước tiến nhanh, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội. Bên cạnh các dự án sử dụng bằng nguồn vốn ngân sách nhà nước, nhiều dự án được triển khai theo hình thức hợp đồng BT, đã huy động được các nguồn lực không

nhỏ ngoài xã hội, bổ sung sự thiếu hụt của ngân sách nhà nước đầu tư cho phát triển hạ tầng, bước đầu đạt được một số kết quả tích cực, một số công trình kết cấu hạ tầng đã hoàn thành, đưa vào sử dụng, phục vụ lợi ích của người dân như, tuyến đường Lê Văn Lương kéo dài, tuyến đường trục phía Bắc Hà Đông, Bảo tàng Hà Nội...

2. Khuyết điểm, vi phạm

Bên cạnh những ưu điểm nêu trên, việc thực hiện đầu tư theo hình thức hợp đồng BT trong lĩnh vực giao thông, môi trường trên địa bàn TP. HN còn những khuyết điểm, vi phạm chủ yếu đối với các dự án được kiểm tra như sau:

Thứ nhất, UBND TP. HN chưa thực hiện đúng quy định về việc lập, phê duyệt, công bố danh mục dự án đầu tư theo hình thức hợp đồng BT, BOT lĩnh vực giao thông và môi trường, trong giai đoạn từ năm 2008 đến năm 2012 gây ảnh hưởng đến việc lựa chọn Nhà đầu tư (không có đủ số lượng Nhà đầu tư tham gia để thực hiện lựa chọn) để thực hiện chủ trương đầu tư, làm giảm hiệu quả đầu tư.

UBND TP. HN chưa thực hiện đúng quy định về việc lập, phê duyệt công bố danh mục dự án đầu tư quy định tại Điều 7, Điều 8 Nghị định số 78/2007/NĐ-CP; Điều 9, Điều 10 Nghị định số 108/2009/NĐ-CP. Việc không tuân thủ quy định nêu trên, dẫn đến, các thông tin cần thiết về chủ trương đầu tư, các dự án, lĩnh vực cần kêu gọi đầu tư không được công bố rộng rãi để kêu gọi đa dạng các thành phần kinh tế tham gia, hạn chế số lượng các Nhà đầu tư tiềm năng có thể tham gia vào các dự án, giảm tính minh bạch và cạnh tranh công bằng.

Thực tế, đến thời điểm thanh tra, trong 15 dự án đầu tư theo hình thức hợp đồng BT thuộc lĩnh vực giao thông, môi trường trên địa bàn TP. HN chỉ có 01 dự án được lựa chọn Nhà đầu tư thông qua hình thức đấu thầu (có sơ tuyển), 14 dự án còn lại, việc lựa chọn Nhà đầu tư thực hiện thông qua hình thức chỉ định thầu.

Thứ hai, UBND TP. HN không thực hiện đúng quy trình lựa chọn Nhà đầu tư, thẩm định, đánh giá năng lực đối với một số Nhà đầu tư không chính xác, thiếu chặt chẽ; lựa chọn ký hợp đồng để thực hiện dự án đối với một số Nhà đầu tư không đảm bảo năng lực theo quy định.

Các dự án được kiểm tra khi trình xin chủ trương lựa chọn Nhà đầu tư bằng hình thức chỉ định thầu đều có chung lý do cơ bản là do tính cấp bách, cấp thiết. Tuy nhiên, UBND TP. HN không thực hiện đúng quy trình, quy định và không có tài liệu chứng minh, làm rõ thực trạng, mức độ chính xác của việc cấp bách, cấp thiết khi chỉ định Nhà đầu tư thực hiện các dự án này.

Một số Nhà đầu tư tại thời điểm được thẩm định, đánh giá và lựa chọn để thực hiện dự án trong khi năng lực về tài chính hạn chế, không đảm bảo năng lực, cụ thể: Công ty CP Tasco đối với Dự án đường Lê Đức Thọ - Xuân Phương; Công ty Bitexco đối với Dự án đường bao quanh khu tưởng niệm danh nhân Chu Văn An.

Hầu hết các dự án đều bị chậm tiến độ so với yêu cầu, một phần do nguyên nhân năng lực về huy động vốn, bố trí vốn chủ sở hữu tham gia vào dự án của

Nhà đầu tư yếu kém không đảm bảo theo tiến độ giải ngân cam kết, như: Dự án đường Lê Đức Thọ - Xuân Phương, dự án đường trục phía Nam tỉnh Hà Tây cũ, dự án đường bao quanh khu tưởng niệm danh nhân Chu Văn An....

Thứ ba, một số nội dung đầu tư, tổng mức đầu tư, dự toán của một số dự án BT đã được UBND TP. HN và các cơ quan trực thuộc thẩm định, phê duyệt chưa chính xác, chưa đúng chế độ quy định làm sai tăng tổng vốn đầu tư dự án, ảnh hưởng đến việc tính toán, sắp xếp các phương án giao đất đối ứng để xác định tiền sử dụng đất.

(1) *Dự án Nhà máy nước Yên Sở:* dự án đã được khởi công xây dựng trong khi chưa có kết quả thẩm tra thiết kế cơ sở của Bộ Xây dựng và thẩm tra phê duyệt công nghệ của Sở Công nghệ Khoa học Hà Nội, chưa có quyết định phê duyệt dự án đầu tư.

- Việc lập thiết kế kỹ thuật và thiết kế bản vẽ thi công, dự toán theo quy định của Nhà đầu tư còn hạn chế và được thực hiện trong quá trình thi công nhà máy (thực tế công trình đã được thi công theo thiết kế cơ sở được Nhà đầu tư lập trước đó), cơ quan quản lý Hợp đồng là Sở Tài nguyên Môi trường không kịp thời tham mưu cho UBND TP. HN để hướng dẫn Nhà đầu tư lập hồ sơ thiết kế kỹ thuật và dự toán đảm bảo theo yêu cầu của Hợp đồng và quy định của pháp luật Việt Nam dẫn đến việc phải điều chỉnh nhiều lần trong quá trình thực hiện.

- Việc Nhà đầu tư ký kết hợp đồng EPC và Tổng thầu EPC đã thực hiện thi công xây dựng từ 01/01/2009 theo hồ sơ và thiết kế chưa được các cơ quan chức năng thẩm định, thẩm tra, thể hiện việc thiếu trách nhiệm trong kiểm tra, hướng dẫn, giám sát của cơ quan quản lý và các cơ quan khác có liên quan thuộc UBND TP. HN đối với Nhà đầu tư cũng như Tổng thầu EPC, đây là một trong những nguyên nhân dẫn đến các khuyết điểm, sai phạm trong quá trình thực hiện dự án.

(2) *Dự án đường Lê Đức Thọ - Xuân Phương:* Công tác lập, thẩm định và phê duyệt tổng vốn đầu tư không chính xác do áp dụng định mức, đơn giá và tính toán khối lượng không đúng làm tăng giá trị hợp đồng BT là 19.561,9 triệu đồng.

(3) *Dự án đường bao quanh khu tưởng niệm danh nhân Chu Văn An:*

- Công tác lập, thẩm định và phê duyệt tổng vốn đầu tư không chính xác do tính sai khối lượng, áp dụng đơn giá và định mức không đúng, làm tăng số tiền 12.173,6 triệu đồng.

- Công tác lập, phê duyệt dự toán thiết kế bản vẽ thi công chưa chính xác do tính sai khối lượng, áp dụng đơn giá và áp dụng định mức chưa đúng, làm sai tăng số tiền 15.907,47 triệu đồng.

(4) *Dự án nút giao thông Long Biên:*

- Công tác lập, thẩm định, phê duyệt tổng mức đầu tư không chính xác do tính sai khối lượng, làm tăng giá trị 34.352,34 triệu đồng.

- Công tác lập, thẩm định, phê duyệt dự toán thiết kế bản vẽ thi công không chính xác do áp dụng đơn giá và định mức không đúng làm tăng giá trị 4.508,03 triệu đồng.

- Công tác giải phóng mặt bằng dự án BT, phê duyệt dự toán gói thầu di dời áp dụng đơn giá, định mức chưa phù hợp làm tăng giá trị 22,951 triệu đồng.

- Viện Kinh tế Bộ Xây dựng thẩm tra không phát hiện những sai sót trong việc tính toán khối lượng dự toán và áp dụng đơn giá định mức. Dẫn đến, chênh lệch tăng so với giá trị thẩm định của Sở Giao thông Vận tải HN số tiền 12.308,3 triệu đồng.

(5) *Dự án đường liên tỉnh Hà Nội - Hưng Yên*: Dự toán điều chỉnh tổng mức đầu tư để điều chỉnh giá trị hợp đồng BT tính sai khối lượng tại một số hạng mục, áp dụng đơn giá và định mức không đúng, làm sai tăng giá trị tổng mức đầu tư điều chỉnh 14.492,08 triệu đồng.

(6) *Dự án đường trục phía Nam tỉnh Hà Tây cũ*: cơ quan nhà nước có thẩm quyền thẩm định, phê duyệt và tính chi phí lãi vay 920 tỷ VND trong tổng vốn đầu tư dự án BT là chưa có cơ sở dẫn đến việc xác định giá trị tổng vốn đầu tư để ký hợp đồng sai tăng 920 tỷ đồng, gây ảnh hưởng lớn đến việc xác định giá trị để giao đất của các dự án khác đối ứng dự án BT.

Thứ tư, việc giám sát thực hiện hợp đồng của UBND TP. HN và các cơ quan có liên quan còn chưa chặt chẽ. Hầu hết các dự án đều chậm tiến độ, kéo dài thời gian thực hiện phải gia hạn hợp đồng làm phát sinh tăng chi phí đầu tư và không hoàn thành đúng tiến độ để đảm bảo phục vụ các mục tiêu cấp bách, kịp thời như chủ trương đề ra ban đầu.

Quá trình thương thảo và ký kết hợp đồng BT kéo dài, phức tạp, nhiều nội dung không cụ thể, đồng nhất, có trường hợp ký hợp đồng BT sau khi dự án khởi công và chấp thuận đưa vào dự án đưa vào nội dung hợp đồng các hạng mục Nhà đầu tư đã tự thi công và hoàn thành trước đó:

(1) *Dự án Nhà máy nước Yên Sở*: dự án thực hiện trong khi chưa có kết quả thẩm tra thiết kế cơ sở của Bộ Xây dựng và thẩm tra phê duyệt công nghệ của Sở Công nghệ Khoa học Hà Nội, chưa có quyết định phê duyệt dự án đầu tư tại thời điểm ký hợp đồng BT, toàn bộ quá trình thi công, thực hiện dự án trước khi ký hợp đồng BT không có sự tham gia giám sát, thẩm định, kiểm tra của các cơ quan quản lý nhà nước, của các sở, ban, ngành thuộc UBND TP. HN.

- Chưa có đầy đủ cơ sở về hồ sơ, tài liệu theo quy định để xem xét quyết toán đối với một số hạng mục chi phí (chi phí lãi vay, chi phí luật, chi phí luật chung,...) theo đề nghị của Nhà đầu tư.

- Trong điều kiện bình thường, chất lượng nước thải sau xử lý không đạt theo yêu cầu của hợp đồng BT (cột A quy chuẩn QCVN 24:2009/BTNMT), thậm chí, tại một số chỉ tiêu cụ thể, trường hợp có bổ sung định lượng carbon cũng không đạt tiêu chuẩn theo yêu cầu của hợp đồng BT. Việc Sở Tài nguyên Môi trường và liên ngành có Văn bản số 2109/STMT-BDA ngày 08/5/2013 gửi Tổng cục Môi trường - Bộ TNMT đề nghị áp dụng giá trị cột B quy chuẩn QCVN 40:2011/BTNMT là chưa phù hợp với quy định của Hợp đồng BT.

- Toàn bộ nước thải sinh hoạt của khu Công viên Yên Sở, các khu đô thị C1, C2 (khoảng 10.000m³/ngày) chưa được Công ty Gamuda VN tiến hành qua bước thu gom xử lý theo quy định.

- Giá trị thực hiện nạo vét và đề nghị quyết toán vào giá trị dự án theo báo cáo của Nhà đầu tư là 9.857.505 USD, không có hồ sơ, tài liệu được cơ quan nhà nước có thẩm quyền thẩm tra, thẩm định và phê duyệt về biện pháp thi công, khối lượng nạo vét thực tế, đơn giá, định mức thực hiện. Việc lập, phê duyệt, triển khai thực hiện việc nạo vét hồ, việc giám sát thi công và công tác hoàn công, đều do Nhà đầu tư tự triển khai, không có sự tham gia, giám sát của các cơ quan quản lý nhà nước và các cơ quan chức năng thuộc UBND TP. HN. Vì vậy, chưa có đầy đủ hồ sơ, tài liệu theo quy định để làm cơ sở xem xét quyết toán đối với giá trị nạo vét này.

- Việc phải kéo dài thời gian hoàn thành dự án 18 tháng, nguyên nhân chính là do việc thực hiện công tác xây dựng đối với một số nội dung, hạng mục bị điều chỉnh thiết kế; chất lượng nước thải đầu ra chưa được làm rõ và xử lý triệt để các thông số Ni tơ, Phốt pho; việc chậm trễ trong thành lập hội đồng nghiệm thu, bàn giao, vận hành Nhà máy..., làm tăng chi phí phát sinh ngoài Hợp đồng, giá trị sau kiểm toán là: 11.548.183 USD. Nguyên nhân chủ quan, khách quan, trách nhiệm đối với các khoản phát sinh tăng nêu trên chưa được UBND TP. HN, các sở, ngành có liên quan thẩm tra, thẩm định, làm rõ để làm cơ sở xem xét, quyết toán.

- Dự án Khu đô thị mới C2 (đối ứng của Dự án Nhà máy xử lý nước thải Yên Sở), diện tích đất còn lại Công ty TNHH Gamuda Land VN chưa được bàn giao mặt bằng là 65.726,71 m², phải xác định lại giá trị tiền sử dụng đất theo qui định của pháp luật khi được bàn giao chính thức.

(2) *Dự án đường Lê Văn Lương kéo dài*: thi công cọc và sàn giảm tải, tường chắn mô cầu vượt Sông Nhuệ, phát sinh do tăng mật độ cọc là 7.985,47 triệu đồng, khi chưa được cơ quan có thẩm quyền chấp thuận về kỹ thuật, không đúng với quy định về quản lý dự án đầu tư; chi phí giải phóng mặt bằng liên quan đến việc di chuyển đường điện 0,4kv, điện nước phục vụ các hộ dân tái định cư, chi phí đo đạc khảo sát, với giá trị 7.723,36 triệu đồng, trong đó giá trị khối lượng thực hiện trên địa bàn quận Nam Từ Liêm chưa được xác nhận theo quy định, do vậy, chưa đủ điều kiện để quyết toán đối với khối lượng này.

(3) *Dự án đường trục phía Nam tỉnh Hà Tây cũ*: cơ quan nhà nước có thẩm quyền thẩm định, phê duyệt và tính chi phí lãi vay 920 tỷ VND trong tổng vốn đầu tư dự án BT là không có cơ sở dẫn đến xác định giá trị tổng vốn đầu tư để ký hợp đồng sai tăng 920 tỷ đồng.

- UBND TP. HN, Sở Tài chính, Sở Giao thông Vận tải và Nhà đầu tư không thực hiện nghiêm túc các quy định của hợp đồng BT đã ký kết; Nhà đầu tư đã chiếm dụng NSNN trong thời gian dài đối với số tiền chênh lệch phải nộp ngay vào NSNN là 510,12 tỷ đồng (tại thời điểm tháng 4/2008), các cơ quan nhà nước có thẩm quyền thuộc UBND TP. HN có biểu hiện buông lỏng trong

công tác quản lý, giám sát và đôn đốc Nhà đầu tư thực hiện việc thu, nộp tiền theo quy định.

- Nhà đầu tư không chấp hành cung cấp tài liệu, có biểu hiện chống đối, cản trở hoạt động thanh tra, ảnh hưởng đến kế hoạch, nội dung, tiến độ và thời gian thanh tra; vi phạm quy định tại khoản 6 Điều 13; khoản 1 Điều 4; khoản 2 Điều 58 của Luật Thanh tra.

(4) *Dự án đường Lê Đức Thọ - Xuân Phương*: Dự án chậm tiến độ theo điều khoản hợp đồng BT đã ký, không đáp ứng được yêu cầu sự cần thiết của dự án; Nhà đầu tư vi phạm trong việc liên doanh đầu tư để phân chia đất tại dự án đối ứng khi chưa được UBND TP. HN phê duyệt.

- Việc xác định giá trị tiền sử dụng đất của dự án đối ứng: cần điều chỉnh các Quyết định giao đất Khu đô thị Xuân Phương đối với TASCO cho phù hợp quy hoạch xây dựng chi tiết 1/500 đã được điều chỉnh tại Quyết định số 1636/QĐ-UBND ngày 25/3/2014 và phương thức giao đất, cho thuê đất tại Quyết định số 4324/QĐ-UBND ngày 28/8/2015 của UBND TP. Hà Nội; chỉ đạo các ngành chức năng của Hà Nội, quận Nam Từ Liêm tổ chức thực hiện hoàn thành việc GPMB của Dự án. Trên cơ sở đó rà soát, xác định tiền sử dụng đất, tiền thuê đất và xử lý 37.648,95 triệu đồng tiền thuê đất tăng thêm do chưa xác định giá trị tiền thuê đất đối với phần diện tích đất công cộng (CC1) và bãi đỗ xe (P) của Dự án theo quy định của pháp luật để làm cơ sở quyết toán Hợp đồng BT đã ký kết và làm cơ sở cho TASCO thực hiện nghĩa vụ đối với Nhà nước.

- Tính sai tăng chi phí đầu tư xây dựng Hạ tầng kỹ thuật do áp sai suất vốn đầu tư, trong việc xác định tiền sử dụng đất đối với dự án đối ứng là 11.275,96 triệu đồng.

(5) *Dự án đường bao quanh khu tưởng niệm danh nhân Chu Văn An*: phân chi phí lãi vay nguồn vốn trái phiếu và vay vốn tín dụng tại Ngân hàng Vietinbank trước thời điểm khởi công dự án (ngày 15/5/2014) không được xác định để tính chi phí lãi vay trong Tổng mức đầu tư dự án BT được duyệt; việc giao đất và xác định tiền sử dụng đất của dự án đối ứng chậm theo chỉ đạo của Chính phủ.

(6) *Dự án đường liên tỉnh Hà Nội - Hưng Yên*: số tiền 18.764,7 tiền trả lãi vay của các khoản vay để đảo nợ không được dùng vào mục đích đầu tư dự án BT, không đủ cơ sở để tính vào giá trị quyết toán công trình; việc giao đất và xác định tiền sử dụng đất của dự án đối ứng chậm theo quy định, dẫn đến, phát sinh tăng khoản chi phí của dự án (tiền lãi vay ngân hàng Nhà đầu tư phải nộp).

(7) *Dự án nút giao thông Long Biên*: tính lại chi phí vận chuyển dầm thép theo thực tế, giá trị giảm là 2.912,1 triệu đồng.

III. KIẾN NGHỊ BIỆN PHÁP XỬ LÝ

Trên cơ sở kết quả thanh tra, Thanh tra Chính phủ kiến nghị Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo:

1. Về cơ chế chính sách

- Các Bộ, ngành có liên quan nghiên cứu, tham mưu, ban hành văn bản quy định rõ về cơ chế quản lý, giám sát của Cơ quan quản lý hợp đồng đối với việc thực hiện các dự án đối ứng dự án BT.

- Bộ Tài Chính ban hành Thông tư hướng dẫn thực hiện Nghị định số 15/2015/NĐ-CP ngày 14/2/2015 của Chính phủ, trong đó quy định rõ về nguyên tắc xác định tổng vốn đầu tư; nguồn vốn đầu tư; lãi vay, nguyên tắc tính lãi vay và cách xác định lợi nhuận hợp lý của Nhà đầu tư; phương thức thanh toán, điều kiện thanh toán, hạch toán và quản lý thanh toán; Chi phí của cơ quan nhà nước có thẩm quyền và cơ quan quản lý hợp đồng.

2. Xử lý về hành chính

2.1. Kiến nghị Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo

- UBND TP. HN căn cứ vào kết quả thanh tra, thực hiện việc xử lý trách nhiệm của Lãnh đạo UBND TP. HN liên quan đến khuyết điểm, vi phạm trong việc quyết định lựa chọn Nhà đầu tư, thực hiện quy trình chỉ định Nhà đầu tư; đơn độc, chỉ đạo, giám sát các đơn vị cấp dưới triển khai, thực hiện hợp đồng BT và các dự án đối ứng..., như nêu tại Kết luận thanh tra.

- Xử lý trách nhiệm của Bộ Kế hoạch và Đầu tư trong việc chậm cấp giấy chứng nhận đầu tư cho dự án đường Hà Nội – Hưng Yên trong giai đoạn thực hiện theo quy định của Nghị định số 78/2007/NĐ-CP.

2.2. Căn cứ vào các khuyết điểm, vi phạm nêu tại kết luận thanh tra, kiến nghị Chủ tịch UBND TP. HN

- Thực hiện việc xử lý trách nhiệm đối với các sở, ban, ngành chức năng, các cơ quan quản lý hợp đồng BT và các tổ chức, cá nhân thuộc UBND TP. HN, đã có khuyết điểm, vi phạm nêu trong kết luận thanh tra liên quan đến quá trình tham mưu, quản lý, giám sát, thực hiện hợp đồng.

- Chủ tịch UBND TP. HN chỉ đạo các đơn vị quản lý hợp đồng rà soát, thực hiện xử lý trách nhiệm của các nhà thầu tư vấn có khuyết điểm, vi phạm tại các bước khảo sát, lập dự án đầu tư và tư vấn thẩm tra dự toán thiết kế sau thiết kế cơ sở và tư vấn thẩm tra tổng mức đầu tư để giảm trừ giá trị thanh toán hợp đồng tư vấn theo quy định.

- Chỉ đạo Sở Xây dựng Hà Nội: căn cứ vào các vi phạm của Nhà đầu tư được nêu tại kết luận thanh tra để thực hiện xử phạt vi phạm hành chính đối với các công ty có sai phạm trong lĩnh vực đầu tư xây dựng dự án BT, dự án đối ứng.

3. Xử lý về kinh tế

3.1. Đối với dự án Nhà máy nước thải Yên Sở

- UBND TP. HN tổ chức lấy ý kiến các Bộ, ngành có liên quan để xác định cụ thể, chính xác nguyên nhân có thể có về mặt kỹ thuật, dây chuyền công nghệ (nếu có), dẫn đến việc chất lượng nước thải sau xử lý không đạt theo yêu cầu của hợp đồng BT (cột A quy chuẩn QCVN 24:2009/BTNMT) trong điều kiện bình

thường (không bổ sung định lượng carbon) để làm cơ sở xem xét đánh giá các điều kiện theo quy định về việc nghiệm thu, bàn giao và quyết toán dự án.

- UBND TP. HN chỉ đạo các cơ quan liên quan, xác định chi phí xử lý nước thải sinh hoạt theo quy chuẩn quy định của khu Công viên Yên Sở, các khu đô thị C1, C2 và yêu cầu công ty Gamuda Land Việt Nam nộp NSNN theo quy định.

- Giảm trừ quyết toán đối với 10 phát sinh lãi vay phát sinh sau ngày 08/11/2012 với số tiền là **1.339.801,7usd**.

- Số tiền **1.151.633usd** là chi phí phải trả cho các bên làm đại lý cho vay theo hợp đồng, chưa đầy đủ cơ sở để xem xét quyết toán tại phần chi phí lãi vay, yêu cầu UBND TP. HN đối chiếu với nội dung vay vốn thực tế, để xem xét khi duyệt quyết toán dự án BT theo quy định.

- Phần chi phí lãi vay theo báo cáo của Nhà đầu tư đối với 29 phát sinh với số tiền **15.201.609usd**, đã được Nhà đầu tư sử dụng công nợ phải trả cho Gamuda Engineering (nhà thầu EPC) đã phát sinh trước khi ký hợp đồng BT với UBND TP. HN như là một khoản vốn huy động với mức lãi suất vay vốn. Để đảm bảo NSNN, quá trình xem xét duyệt quyết toán dự án, UBND TP. HN cần lưu ý đối chiếu về mặt thời gian áp dụng pháp luật và thời gian ký kết hợp đồng với các mốc thời gian phát sinh chứng từ và các quy định của pháp luật.

- Đối với 02 hạng mục chi phí: Chi phí chuyển giao kỹ thuật (**6.000.000 USD**) đây là khoản chi phí cho đào tạo cho đơn vị vận hành quản lý sau khi bàn giao, đã được tính một phần trong giá trị thiết bị, quá trình thực hiện, Nhà đầu tư không tiến hành lập dự toán trình cấp có thẩm quyền phê duyệt (theo quy định tại Hợp đồng BT), chưa có đầy đủ hồ sơ, chứng từ, tài liệu về kết quả thực hiện; Chi phí ủy thác dịch vụ (**3.078.227 USD**), đây là việc chuyển giao kỹ thuật, ủy thác dịch vụ tư vấn bí quyết công nghệ và tư vấn phát sinh trong quá trình xây dựng và thuộc trách nhiệm của Nhà đầu tư Gamuda Berhad phải thực hiện, đã tính một phần trong chi phí lập dự án đầu tư, thiết kế cơ sở, thiết kế kỹ thuật và chi phí thiết bị để chuyển giao cho Nhà nước Việt Nam theo hợp đồng BT.

Để xác định đầy đủ, chính xác theo quy định, tránh trùng lặp, đề nghị UBND TP. HN và Nhà đầu tư bóc tách, loại trừ phần chi phí của 02 hạng mục nêu trên đã được tính trong giá thiết bị và xác định cụ thể đối với phần chi phí còn lại để làm cơ sở quyết toán.

- Các chi phí tư vấn trùng lặp trong chi phí lập tổng dự toán như: bồi thường đất cho dự án nhà máy xử lý nước thải Yên Sở với giá trị dự toán **66.482 USD**; Chi phí luật chung với giá trị dự toán **612.488 USD** đề nghị giảm trừ khi quyết toán vốn đầu tư.

- Đối với công tác nạo vét lòng hồ Yên Sở, giá trị thực hiện nạo vét theo báo cáo của Nhà đầu tư đề nghị quyết toán là **9.857.505 USD** chưa có đủ hồ sơ, tài liệu được cơ quan nhà nước có thẩm quyền thẩm tra, thẩm định và phê duyệt về biện pháp thi công, khối lượng nạo vét thực tế, đơn giá, định mức thực hiện, chưa có đầy đủ cơ sở để xem xét quyết toán vào chi phí xây dựng Nhà máy. Để

xác định đầy đủ, chính xác, đề nghị UBND TP. HN và Nhà đầu tư căn cứ quy định của pháp luật, xác định chính xác, cụ thể đối với giá trị nạo vét thực tế làm cơ sở xem xét quyết toán.

- Loại khỏi giá trị dự toán đề nghị quyết toán đối với khoản Hỗ trợ bồi thường GPMB ngoài phương án đền bù số tiền là **20.612,9 triệu đồng/731** hộ của dự án Nhà máy XLNT Yên Sở.

- Đối với khoản chi phí phát sinh ngoài dự toán (theo dự toán đề nghị quyết toán của Nhà đầu tư là 11.548.183 USD) trong khoảng thời gian từ 16/3/2012 đến 30/8/2013 (18 tháng), do việc kéo dài thời gian hoàn thành dự án, đề nghị UBND TP. HN, các sở, ngành có liên quan thẩm tra, thẩm định, làm rõ nguyên nhân chủ quan, khách quan, trách nhiệm đối với từng khoản phát sinh tăng để làm cơ sở xem xét, quyết toán, chỉ thực hiện việc thanh, quyết toán đối với các khoản chi phí hợp lý, hợp lệ theo quy định của pháp luật và quy định của hợp đồng BT.

- Đối với diện tích còn lại của Dự án Khu đô thị mới C2, Công ty TNHH Gamuda Land Việt Nam chưa được bàn giao mặt bằng là 65.726,71 m², UBND TP. HN xác định lại giá trị tiền sử dụng đất theo qui định của pháp luật khi bàn giao chính thức cho Nhà đầu tư.

3.2. Đối với Dự án đường Lê Văn Lương kéo dài

- UBND TP. HN chỉ đạo các cơ quan chức năng: Sở Giao thông Vận Tải, UBND quận Nam Từ Liêm, Nhà đầu tư khẩn trương hoàn thiện các thủ tục quyết toán dự án đầu tư, trong đó:

- + Đối với phần khối lượng phát sinh mật độ cọc với giá trị 7.985,47 triệu đồng: yêu cầu Sở Giao thông Vận tải trên cơ sở kết quả thử tải cọc thử tường chắn, sàn giảm tải và bản tính sàn giảm tải sau mô M1, M2 của kết quả nén tĩnh cọc, sàn giảm tải thực hiện thẩm định lại phương án kết cấu (trong điều kiện mật độ cọc theo thiết kế cơ sở, chiều sâu cọc theo thi công thực tế đã thực hiện đủ điều kiện chịu tải trọng và xem xét giảm trừ khối lượng phát sinh nêu trên).

- + Chi phí giải phóng mặt bằng liên quan di chuyển đường điện 0,4kv, điện nước phục vụ các hộ dân tái định cư, chi phí đo đạc khảo sát, với giá trị 7.723,36 triệu đồng Nhà đầu tư đã thực hiện: yêu cầu Sở Giao thông Vận tải, UBND quận Nam Từ Liêm, Nhà đầu tư xác định cụ thể theo quy định để trình duyệt quyết toán.

3.3. Dự án đường trục phía Nam tỉnh Hà Tây cũ

- UBND TP. HN yêu cầu Tổng công ty xây dựng công trình giao thông 5 (Cienco 5) nộp ngay vào NSNN **1.428,81 tỷ đồng** (920 tỷ đồng chi phí lãi vay và 510,12 tỷ đồng tiền chênh lệch giữa giá trị tiền sử dụng đất và công trình BT) là giá trị chênh lệch của toàn bộ Hợp đồng BT đối trừ vào tiền sử dụng đất của các dự án khác và xác định tiền lãi chậm nộp do chiếm dụng vốn tại các thời điểm để yêu cầu Nhà đầu tư nộp NSNN theo quy định.

- Dự án BT và dự án khu đô thị (dự án khác) đã bị chậm tiến độ (cơ bản chưa triển khai được nhiều), đề nghị UBND TP. HN chỉ đạo các Sở, ngành có liên quan đến việc tham mưu lựa chọn Nhà đầu tư, tiến hành xem xét, đánh giá toàn bộ năng lực tài chính của Nhà đầu tư để quyết định việc tiếp tục triển khai, thực hiện và hoàn thành dự án BT.

3.4. Đối với dự án đường Lê Đức Thọ - Xuân Phương

- Yêu cầu UBND TP. HN chỉ đạo UBND huyện Nam Từ Liêm và Nhà đầu tư giảm trừ giá trị tổng mức đầu tư số tiền là **19.561,94 triệu đồng**.

- Yêu cầu khi thanh toán hợp đồng BT, Nhà đầu tư phải tính thêm giá trị tiền sử dụng đất để nộp vào Ngân sách Nhà nước số tiền sử dụng đất **11.275,96 triệu đồng** do áp sai suất vốn đầu tư.

- Đề nghị UBND TP. HN điều chỉnh các Quyết định giao đất Khu đô thị Xuân Phương đối với Công ty CP Tasco cho phù hợp quy hoạch xây dựng chi tiết 1/500 đã được điều chỉnh tại Quyết định số 1636/QĐ-UBND ngày 25/3/2014 và phương thức giao đất, cho thuê đất tại Quyết định số 4324/QĐ-UBND ngày 28/8/2015 của UBND TP. HN; chỉ đạo các ngành chức năng của Hà Nội, quận Nam Từ Liêm tổ chức thực hiện hoàn thành việc GPMB của Dự án. Trên cơ sở đó rà soát, xác định tiền sử dụng đất, tiền thuê đất và xử lý **37.648,95 triệu đồng** tiền sử dụng đất tăng thêm của Dự án theo quy định của pháp luật để làm cơ sở quyết toán Hợp đồng BT đã ký kết và làm cơ sở cho Công ty CP Tasco thực hiện nghĩa vụ đối với Nhà nước.

3.5. Đối với dự án đường bao quanh khu tưởng niệm Chu Văn An

- Yêu cầu UBND TP. HN chỉ đạo Sở Giao thông vận tải Hà Nội và Nhà đầu tư giảm trừ giá trị tổng mức đầu tư số tiền **12.173,6 triệu đồng**.

- Tổng số tiền do lập, thẩm tra, phê duyệt dự toán thiết kế bản vẽ thi công chưa đúng **15.907,47 triệu đồng**. Yêu cầu thành phố Hà Nội:

+ Chỉ đạo Sở Giao thông vận tải Hà Nội và Nhà đầu tư loại khỏi giá trị dự toán thiết kế bản vẽ thi công số tiền **6.260,79 triệu đồng** làm cơ sở thanh, quyết toán hợp đồng BT;

+ Chỉ đạo Sở Giao thông vận tải Hà Nội và Nhà đầu tư kiểm tra xác nhận cự ly vận chuyển đổ thải và căn cứ vào biện pháp thi công thực tế để tính lại đơn giá đào đắp nền đường bằng máy, thủ công; tính lại đơn giá dọn mặt bằng... làm cơ sở nghiệm thu, thanh quyết toán số tiền **9.646,68 triệu đồng**.

3.6. Đối với dự án đường liên tỉnh Hà Nội - Hưng Yên

- Tổng số tiền lập giá trị tổng mức đầu tư điều chỉnh chưa đúng số tiền 14.492,08 triệu đồng, yêu cầu thành phố Hà Nội:

+ Chỉ đạo UBND huyện Gia Lâm và Nhà đầu tư giảm trừ giá trị tổng mức đầu tư điều chỉnh số tiền 10.509,83 triệu đồng;

+ Chỉ đạo UBND huyện Gia Lâm và Nhà đầu tư căn cứ vào thông báo giá vật tư, vật liệu liên sở Xây dựng – Tài Chính thành phố Hà Nội tại các thời điểm

thi công để xây dựng đơn giá dự toán; biện pháp thi công thực tế, tính toán phân khai khối lượng thi công bằng thủ công, máy làm cơ sở nghiệm thu, thanh quyết toán số tiền **3.982,25 triệu đồng**.

- Số tiền **18.764,7 triệu đồng** tiền trả lãi vay của các khoản vay để đảo nợ không được dùng vào mục đích đầu tư dự án BT, không đủ cơ sở để tính vào giá trị quyết toán công trình.

- UBND TP. HN xem xét trách nhiệm các cá nhân có liên quan đến việc chậm thanh toán dự án BT theo quy định, dẫn đến việc NSNN phải trả tăng lên do phát sinh tăng tiền lãi vay ngân hàng của Nhà đầu tư (đến thời điểm thanh tra năm 2015 đã phải trả lãi vay là **15.147 triệu đồng**).

3.7. Đối với dự án nút giao thông trung tâm quận Long Biên

- Thành phố Hà Nội chỉ đạo Ban QLDA hạ tầng Tả Ngạn và Nhà đầu tư giảm trừ giá trị Tổng mức đầu tư số tiền **34.352,34 triệu đồng**.

- Tổng số tiền do lập, phê duyệt dự toán thiết kế bản vẽ thi công chưa đúng quy định; lập, phê duyệt dự toán di dời hệ thống hạ tầng kỹ thuật trong công tác giải phóng mặt bằng dự án BT và tính lại chi phí vận chuyển đầm thép theo cự ly thực tế là **7.443,56 triệu đồng**. Yêu cầu UBND TP. HN chỉ đạo Ban QLDA Hạ tầng Tả Ngạn, Trung tâm quỹ đất quận Long Biên và Nhà đầu tư:

+ Căn cứ vào biện pháp thi công thực tế lập trình cơ quan có thẩm quyền phê duyệt định mức, đơn giá làm cơ sở thanh quyết toán số tiền **3.584,8 triệu đồng**. Trong đó: Dự án đầu tư xây dựng nút giao thông trung tâm quận Long Biên theo hình thức hợp đồng BT là 3.561,86 triệu đồng; gói thầu di dời hạ tầng kỹ thuật do Trung tâm quỹ đất quận Long Biên thực hiện là 22,59 triệu đồng;

+ Loại khỏi giá trị dự toán bản vẽ thi công số tiền 946,64 triệu đồng làm cơ sở thanh, quyết toán hợp đồng BT;

+ Kiểm tra, rà soát lại cự ly vận chuyển thực tế để tính lại đơn giá vận chuyển làm cơ sở thanh, quyết toán số tiền **2.912,1 triệu đồng**.

4. Về chấn chỉnh công tác quản lý

- Chủ tịch UBND TP. HN chỉ đạo các đơn vị quản lý hợp đồng, ký phụ lục hợp đồng quy định về trách nhiệm bên A trong việc kiểm tra, giám sát các công trình, hạ tầng chung do nhà nước thanh toán tại dự án đối ứng đối với các dự án BT đang triển khai trên địa bàn thành phố; trong phạm vi thẩm quyền kịp thời giải quyết các công việc vướng mắc trong quá trình đầu tư dự án BT và kịp thời báo cáo xin ý kiến đối với các công việc thuộc thẩm quyền quyết định của UBND TP. HN.

- Yêu cầu các Nhà đầu tư tập trung hoàn thành đúng tiến độ các dự án BT để phục vụ yêu cầu giải tỏa ùn tắc giao thông của thành phố Hà Nội; kịp thời điều chỉnh các sai sót trong việc tính toán khối lượng, áp dụng đơn giá định mức, biện pháp thi công... ở các bước đầu tư xây dựng, lập hồ sơ đề nghị quyết toán đúng quy định của pháp luật.

- *Đối với Nhà đầu tư dự án đường từ Lê Đức Thọ đến Khu đô thị Xuân Phương:* Đề nghị UBND TP. HN tiến hành điều chỉnh các Quyết định giao đất đối với Công ty CP Tasco cho phù hợp với Quy hoạch xây dựng chi tiết 1/500 đã được điều chỉnh tại Quyết định số 1636/QĐ-UBND ngày 25/3/2014 và phương thức giao đất, cho thuê đất tại Quyết định số 4324/QĐ-UBND ngày 28/8/2015 của UBND TP. HN; chỉ đạo các ngành chức năng của Hà Nội, quận Nam Từ Liêm thực hiện việc GPMB của dự án, bàn giao đất chính thức cho Công ty CP Tasco; trên cơ sở đó rà soát, xác định tiền sử dụng đất, tiền thuê đất theo chủ trương của UBND TP. HN tại Quyết định số 4324/QĐ-UBND và theo quy định của pháp luật để làm cơ sở quyết toán Hợp đồng BT đã ký kết và làm cơ sở cho Công ty CP Tasco thực hiện nghĩa vụ đối với Nhà nước.

- *Đối với Nhà đầu tư dự án đường bao quanh Khu tượng niệm Chu Văn An:* UBND TP. HN chỉ đạo các sở, ngành, quận huyện liên quan phối hợp với Công ty CP Bitexco sớm hoàn chỉnh hồ sơ, quyết định giao đất, xác định tiền sử dụng đất của Dự án đối ứng, tiến hành ký phụ lục Hợp đồng BT phù hợp với giá trị Dự án khác được phê duyệt làm cơ sở thanh toán Hợp đồng BT theo quy định của pháp luật và theo đúng tinh thần chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Văn bản số 1088/TTg-KTN.

- *Đối với Nhà đầu tư dự án đường Hà Nội – Hưng Yên:* UBND TP. HN chỉ đạo các sở, ngành, quận, huyện liên quan phối hợp với Nhà đầu tư xác định cụ thể vị trí đất của Dự án đối ứng, hoàn chỉnh hồ sơ, quyết định giao đất, xác định tiền sử dụng đất theo quy định của Hợp đồng BT và theo đúng tinh thần chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Văn bản số 301/TTg-KTN.

UBND TP. HN cấp giấy chứng nhận đầu tư cho Nhà đầu tư thực hiện dự án BT theo quy định.

- *Đối với Nhà đầu tư dự án nút giao Long Biên:* UBND TP. HN chỉ đạo các sở, ngành, quận huyện liên quan phối hợp với Nhà đầu tư hoàn chỉnh hồ sơ, quyết định giao đất, xác định tiền sử dụng đất của Dự án đối ứng theo quy định của Hợp đồng BT đã ký kết.

Việc báo cáo, kiểm tra thực hiện kết luận thanh tra và quyết định, chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ về cuộc thanh tra này theo quy định của pháp luật về thanh tra./

Nơi nhận: *hdu*

- Tổng thanh tra Chính phủ (để b/c);
- Phó tổng TTCP Ngô Văn Khánh;
- Trung tâm thông tin (đăng tải trên cổng TTĐT);
- Lưu: VT, Vụ I, Vụ II, HS cuộc Ttra.

**KT. TỔNG THANH TRA
PHÓ TỔNG THANH TRA**

Ngô Văn Khánh